

Gertie Evenhuis

Een ezel die Schorre-Morrie heette

De plaats was Hugovliet, de maand december. Erik Erikson ging ontbijten in zijn huis aan de Markt. Door het raam kon je het dorp zien, dat als een vierkant om de markt heen lag. Zijn vader was al beneden. Met één hand dronk hij zijn thee en met de andere hield hij de krant vast.

„Morgen dominee Erikson,” zei Erik. Beleefd legde zijn vader de krant neer.

„Morgen schelm,” zei hij. Zo deden ze elke morgen. Erik begon zijn sinaasappel af te pellen. Hij hield hem schuin voor zijn gezicht.

„Wist je wel dat de aarde óók rond is?” vroeg hij.

„Wat vertel je me nou?” zei zijn vader verbaasd.

„Ja hoor. Zo rond als . . . als een sinaasappel. En ook zo bobbelig.”

„O.”

„En weet je hoe het komt dat je er niet af valt?” vroeg Erik.

„Nee,” zei zijn vader nieuwsgierig.

Erik dacht geruime tijd na. Hij draaide de sinaasappel om en om in zijn handen.

„Ik ben het vergeten,” zei hij tenslotte. Zijn vader keek teleurgesteld.

„Maar ik zal het wel weer aan meester Marcus vragen. Denk je dat hij het nog weet?”

„Vast wel. Schoolmeesters weten alles!”

„Wou jij vroeger óók altijd schoolmeester worden?”

„Nee, nooit.”

„Ik ook niet,” zei Erik haastig. „Eh . . . Heb jij wel 'ns in een kerstspel gespeeld?”

„O ja. Ik was staljongen. We hadden teveel spelers. Dus.”

„Mij willen ze schaap laten zijn,” zei Erik gegriefd. „Schaap! Kan ik twee uur liggen!”

Zijn vader schoot in de lach. „Repeteren jullie dáárom zo weinig?” vroeg hij.

Zijn moeder verscheen in de deuropening. „Dan kon je nog beter een ècht schaap nemen,” meende zij.

„Ja, en zeker ook een echte os en een echte ezel,” merkte zijn vader op. „Zeg Erik . . .”

Maar Erik luisterde maar half. Vanaf de Markt klonk een roep. Had iemand daar zijn naam geroepen? Hij rees al op.

„Ga maar,” zei moeder lachend. Maar Erik wàs al weg, zijn jas flapperde achter hem aan. Misschien was het Frank wel die hem geroepen had. Frank had de leiding van het kerstspel.

Maar het was Frank niet. Midden op de Markt stond een groepje mannen en vrouwen. Eén vrouw zwaaide met haar armen. Een man kwam uit het stadhuisje, zijn jachtgeweer over de schouder. Zeker weer op het laatste nippertje zijn jachtakte vergeten te verlengen, dacht Erik. De laatste dagen van december hielden de mannen drijfjachten. Maar die vrouwen?

„Het moet nou maar 'ns afgelopen zijn, dat zeg ik!” riep een vrouw. „En nou we tòch naar het stadhuis moeten . . .”

„Het geluid gaat je door merg en been. Dat kan niet blijven duren!” zei een ander. Erdoorheen klonk de kalme stem van Magnus de monteur: „Kom, kom mensen!”

„Ik weet wel wat jij wilt!” snauwde een vrouw. „Jij wilt dat die nieuwe mensen óók bij jou hun benzine kopen! Jij hebt geen last van dat gebalk!” Iemand grinnikte. „Ja ja, zo gaat dat!” zei juffrouw Runderhoofd vinnig. Zij was iemand die last had van iedereen beneden de tachtig en Erik ging een stapje achteruit. Er was zeker weer iets gebeurd dat ze allemaal zo dreigend keken. Maar wát? Hij keek naar het stadshuisje. Nog juist zag hij aan de achterzijde de oude juffrouw Tatelaar naar binnen glippen. Haar kende Erik óók wel. Zij kende alle mensen van het dorp. Zij paste op de kinderen wanneer de moeders uit moesten. Vaak had ze Erik geholpen als hij in moeilijkheden zat. Zij hield veel van kinderen. Gespannen wachtte Erik af. Achter hem zei iemand: „’t Is goed dat we nou eindelijk die klacht hebben ingediend. Wat denken ze wel!” „En ik vind het te ver gaan!” hield Magnus verontwaardigd vol. „’t Zijn vreemde mensen. Wat moeten ze wel van ons denken!” „O ja? O ja?” riepen een paar vrouwen. „Wat wíj denken kan je zeker niet schelen!” Magnus bromde iets. Tegelijk kwamen uit de Noordstraat twee kinderen de Markt oprennen. Ze gilden en gaven elkaar een duw. Half-struikelend van het lachen stoven ze de markt op, midden tussen de scheldende vrouwen door. Opeens was het dorp vol leven. Van alle kanten kwamen nu schoolkinderen aandraven. Erik bukte, hij stopte zijn veters in zijn schoenen, en besloot ook naar school te gaan. Uit het geruzie van grote mensen werd je toch nooit wijs!

„Éérik!”

Met een ruk draaide Erik zich om. Wie had hem uit zijn overpeinzingen geroepen? Met snelle dribbelpasjes kwam juffrouw Tatelaar achter hem aan gehold. Beleefd bleef Erik staan.

„Erik,” hijgde de oude vrouw. „Sssst. Ik heb je hulp nodig. Nu dadelijk!” Gevleid klopte Erik zijn jasje af. Opgewonden knikte juffrouw Tatelaar over haar schouder.

„Ik moest even in het stadhuis zijn, Erik. Toevallig. Ik eh . . . Om eh . . .”

„Om uw AOW misschien juffrouw?” hielp Erik.

Opgelucht knikte de oude juffrouw.

„Hoe raad je het zo Erik. De burgemeester zou me nog altijd uitleggen wat er in die kléine lettertjes staat. Nou. Ik was dus daar. En toevallig hoorde ik wat die scheldende mensen toch hadden. De jagers moesten hun akte afhalen. Maar die vróuwen hè . . .” Ze liet haar stem dalen.

„Die vrouwen hebben een aanklacht ingediend tegen de ezel van Wapperbaas.”

Stomverbaasd staarde Erik haar aan. „Een aanklacht tegen een ézel?”

„Ja! Kom, die ken je toch wel! Die altijd in dat weitje staat te balken! Je weet wel.”

„O díé?” Ja, Erik kende de nieuwe mensen wel die aan de Gravenjansdijk waren komen wonen in het huisje onderaan de dijk. Zes kinderen hadden ze èn zes huisdieren. Verschillende keren was Erik er langs gefietst. Maar de dieren had hij niet gezien en de kinderen waren op een andere school. Erik hield veel van dieren.

„Het is altijd hetzelfde,” zei juffrouw Tatelaar. „Vreemden moeten het altijd ontgelden.” Erik knikte. Het was op het schoolplein al niet anders.

„Een klacht wegens burengerucht!” herhaalde juffrouw Tatelaar. „Ordeverstoring! Welja! Natuurlijk balkt die ezel. Wat moet hij ànders, zou ik willen vragen? Maar ik begrijp het wel. Die ezel willen ze weg hebben!”

„Wat gemeen!” zei Erik opgewonden.

„Ja hè? Schandelijk! Maar daarvoor heb ik jou nu nodig. De burgemeester hè? Die heb ik tegen Pier de agent horen zeggen: „Pier, ga jij morgenavond kijken of het wáár is. Nou Erik, ik kan je zeggen dat het geen kleinigheid is. Zulk balken hoor je niet vaak . . .”

„Ja maar . . .” begon Erik. Juffrouw Tatelaar wuifde zijn bezwaren weg.

„Erik, jij zorgt dat dat niet gebeurt! Het zijn zulke lieve kinderen, die zes . . . Ik ken ze wel . . . Dat kleine meisje kan haar ezeltje niet missen!”

„Maar hoe . . .” zei Erik tegensprekerig. „Ik moet nog repeteren óók. Het kerstspel!”

„Dat kan er best bij,” merkte de oude vrouw op. „Erik, ik verwacht dat jij je plicht zult doen! Ik kan het niet opknappen. Dat zou te veel opvallen. ‘t Zou zijn of ik me met andermans zaken bemoeide. Begrijp je?”

Doordringend keek ze Erik aan. In de verte luidde de schoolbel, de twééde al. Haastig knikte Erik. Toen rende hij weg.

Afwezig zat hij in zijn bank. Hij hoorde Frank niet, die siste: „Zeg Erik . . . dat schaaap hè?” Pas toen Frank hem een stomp gaf, hoorde hij wat die zei: „Dat schaaap, dat laten we maar zo. Wees jij de engel Gabriël dan maar.”

Verrast keek Erik Frank aan, de grootste sterkste jongen van de klas. „Zo’n schaaap, dat is toch niks,” besloot Frank goedig.

„Nee hè?” zei Erik. „Mijn vader zei ook al: dan kun je net zo goed een ècht schaaap nemen.”

„Ja, is het nu uit?” riep de onderwijzer korzelig. De les was begonnen.

„En op die ezel vind ik óók wel iets,” mompelde Erik binnensmonds.

Maar om vier uur had hij nog geen oplossing gevonden. „Ik rij er even langs,” zei hij tegen zichzelf.

„Om half vijf dus,” hoorde hij Anke Marijs roepen. Erik vond Anke heel aardig. Hij zou zijn rol nog één keer met haar doornemen, bij Anke thuis.

„Ja ja . . .” zei hij vaag. „Eerst even kijken bij die nieuwe mensen. Een ezeltje . . .” Hij was al weggesprint. Boos stak Anke haar tong uit. „Oef,” zei ze. „Een ezel? En mijn pony dan? Is dat opeens niks meer? Ga je gang maar hoor!” Maar Erik hoorde haar niet meer.

Hij stond al bij de kromme knotwilg aan het eind van de dijk naar een klein huisje te staren. Daar woonde het gezin Wapperbaas, misschien wel het grootste gezin van het dorp. De vader was een lange stille man, die dag en nacht in de weer was om oude auto's te kopen en te verkopen. Hij had er wel dertig achter zijn huisje staan. In het dorp kwam hij nooit. De moeder was een klein vriendelijk vrouwtje, die je alleen zag als ze de was kwam buitenhangen. In de winkels verscheen ze niet vaak. Dat stak de mensen. „Zijn wij niet goed genoeg voor hen?” zeiden ze. Ze gingen over de vreemde mensen praten ook. Ze stoften hun meubelen niet elke dag. Ze lachten veel te veel. Ze hadden veel te veel dieren. Ze hadden niemand nodig.

Dat alles bedacht Erik terwijl hij bij de knotwilg stond te turen. Hij schrok op van een stem!

„Wat moet je? Ik zie je wel hoor!”

Onderaan de dijk stond een meisje bij de heg. Met boze zwarte ogen keek ze Erik aan. „Ik eh . . . Ik rust hier even uit,” zei Erik. „Staan mag je overal, als je het nog niet wist!” Erik kon ook wel onvriendelijk zijn.

„Kom je soms óók met klachten over burengerucht?” vroeg het meisje. Pas nu zag Erik dat ze had gehuild. Geschrokken zei hij: „Nee . . . nee hoor. Ik . . .”

„Altijd moeten ze ons hebben,” zei het meisje. „Omdat mijn vader die kleine ezel voor mij heeft gekocht. Die Runderhoofd is het ergst! Laatst zei ze dat wij dierenbeulen waren, omdat Maurice en ik erop reden! Stel je voor! En dan zo'n lief beestje . . .”

Ze wenkte dat Erik het trapje af moest gaan, de tuin in, een koolveldje voorbij, een appelboom langs. Daar stond een kleine zwarte ezel. Het meisje floot. Traag draaide het dier zijn kop om. Vragend keek het Erik aan, met grote bruine ogen. Die blik, die sneed Erik door zijn ziel. Plotseling beseftte hij dat er niets zo lief was als dit ezeltje.

„En maakt hij al dat lawaai 's nachts?” vroeg hij een beetje schor. Het meisje knikte. „Nou en of. Je zou nog opkijken. Ik begrijp zelf ook niet waarom hij het doet.”

„Zet 'm dan binnen!” raadde Erik. Het meisje schudde haar hoofd. Ze had lang zwart haar.

„Dat is het juist. Mijn vader had een hokje voor hem getimmerd, achter zijn auto's. Daar is-ie uitgebroken. Dwars door het landje van juffrouw Runderhoofd is-ie gestampt. Alle koolraapjes en spruitjes heeft-ie opgevreten.”

Erik schudde zijn hoofd. „Jamaar, dát is ook verboden hoor,” merkte hij op. „Geen wonder dat ze mopperde.”

„Toen hebben we hem in onze kelder gehad. En daar is-ie zó te keer gegaan dat mijn vader hem er om twee uur 's nachts uit moest laten.” Ze zuchtte.

Erik keek omhoog. Daar hing de maan al als een bleke banaan in de lucht.

„Dat is het!” riep hij. „De maan! Daar krijgen sommige dieren het van op hun zenuwen!”

„O,” zei het meisje. „Maar ja, daar is niet veel aan te doen.

Erik floot tussen zijn tanden. „Laat me denken,” beval hij. „Eens even kijken . . . Mmmm. Juist.” Hij keek rond. „Morgen hè,” fluisterde hij. „Dan komt Pier de agent kijken of . . .”

Het meisje knikte. „Hij is al vaker geweest. Maar . . .”

Erik beduidde dat ze stil moest zijn.

„Luister eh . . . Hoe heet je eigenlijk?”

„Maria,” zei het meisje.

„Maria . . .” herhaalde Erik. „Wat een mooie naam zeg. Maria . . . Het kàn zijn dat ik de ezels morgen eventjes moet lenen. Denk dan maar dat het bij het Plan hoort. Zorg dat je hier om zeven uur onder de appelboom staat. Meer zeg ik niet.”

„Maar krijg ik hem écht weer terug?” vroeg Maria bezorgd.

Erik knikte. „Natuurlijk.”

Nog even raakte hij het ruige ezeltje aan, dat in de verte stond te kijken. „O, wat is hij lief,” zei hij zachtjes.

„Wil je er even op rijden?” vroeg Maria vriendelijk.

Erik keek haar aan. „Nou!” zei hij.

Toen Anke Marijs een uur gewacht had met de warme chocolade en de beschuitjes, besloot ze het dorp rond te rijden om te zien waar Erik zó lang bleef. Buiten was alles grijs en verlaten, de bomen stonden als zwarte pentekeningen tegen de hemel. Er was niemand te zien. Alleen een paardje op de dijk. Of, wàs het geen paardje? Scherp tuurde Anke. Ze zwenkte haar fiets scherp om, in de richting van de polder. Toen ze bij de Gravenjansdijk kwam, keek ze de jongen die daar op een ezeltje kwam aanrijden midden in zijn gezicht. Het was Erik Erikson. Anke draaide zich om en reed naar huis.

Hijgend kwam Erik het erf van Marijs opdraven. „Is Anke er mevrouw?” vroeg hij. Verwonderd keek mevrouw Marijs hem aan. „Nee, ze is weggereden. Ik dacht . . . Op dat moment knerpten fietsbanden het grint op.

„Ha Anke!” riep Erik opgetogen. „Hier ben ik, Anke. Ik heb een Plan . . . We moeten . . .”

Maar Anke reed hem rakelings voorbij. Ze keek Erik niet aan. Toen ze haar fiets had weggezet zei ze: „Vertel dat dan óók maar aan die zwarte meid met die ezeltje!” Toen stampte ze de zoldertrap al op!

Beteuterd bleef Erik staan. Hij wreef in zijn handen. Tenslotte nam hij zijn fiets en draaide om. „Nou dan niet, nare meid,” mompelde hij. „Jaloerserik! Ruziemaakster! Ik zal het zelf wel opknappen! Bah!”

Het Plan van Erik was zó: morgenavond, zodra het donker was, zou hij met Ankes pony, Marna naar de Gravenjansdijk gaan. Daar angekommen zou hij Marna achterlaten en Maria's ezeltje ontvoeren. Ponies balken niet. De ezeltje zou hij meenemen naar de school, en in de stal van hun kerstspel zetten. Geen agent die hem dáár zou zoeken. En Frank zou opkijken van een echte ezeltje! Erik werd warm, elke keer wanneer hij aan zijn plan dacht. Het wàs een beetje ingewikkeld, en toch zou het precies kunnen. Dat maakte het tot zo'n spannende zaak. Jammer dat Anke niet mee wou doen. Maar het ging niet. Niet zolang ze kwaad op elkaar waren. Hoelang dat zou duren kon niemand zeggen. Nee, hij moest het alléén doen. Juffrouw Tatelaar zou trots op hem zijn. Maria zou dankbaar zijn. En de kinderen zouden versteld staan. Ja, Erik beleefde spannende uren.

Die avond begon de laatste repetitie in de school. Frank was nerveus. „Vooruit nou Ina,” riep hij.

Giechelend stommelde Ina naar voren:

*„Is aan ons, zei de ezeltje zacht tegen de os,
is aan ons dan het wonder beschoren?”*

„Hm, goed,” mompelde Frank. „Al blijft het jammer dat er geen dieren zijn.”

Op dit ogenblik zei Erik dat hij nog even weg moest. „De toestand nog even opnemen,” zei hij onduidelijk.

„Als je maar op tijd terug bent,” zei Frank afwezig. „We hebben nog één uur. Vooruit Anke, nou jij.”

Maar Anke vergiste zich telkens. Verlangend had ze Erik nagekeken. Eigenlijk had ze haar boze woorden niet zo gemeend. Maar wat je wèrkelijk meent, dat kun je toch nooit zeggen. Zuchtend draaide ze zich om.

*„Herders waakt op en springt op uit de slaap,
laat in de weiden het lam en het schaap . . .”*

„Fóut!” riep Frank. „Velden is het!” Onrustig gingen zijn ogen het toneel langs.

„Heeft er nou niemand eenne . . . een paardenhoofdstel of zo?” zei hij opeens. „’t Bevalt me toch niet. Die stal lijkt meer op een, eh . . .”
„Een schoollokaal,” hielp de kleine Andreas Matec. Ze gierden het allemaal uit, zelfs Frank lachte zuurzoet mee. Maar Anke riep: „Ik ga wel even Frank. Ben zó terug!” Ze was al weg.

„Het gaat al donker worden.” Erik praatte tegen zichzelf terwijl hij op de Gravenjansdijk liep met Marna aan een touw. Tot dusver was alles voorspoedig verlopen. Zonder moeite had hij de pony, die hem goed kende, mee kunnen nemen. Maar hiér was alles griezelig . . . Was daar iemand? Bewoog daar een tak? Hoor, een schorre schreeuw . . . Wéér een! Erik dook weg. Het paardje sleurde hij mee tegen de dijkberm aan. Met bonkend hart luisterde hij. Fietsers naderden over de dijk. Twee grote kerels praatten schor. Geweren staken af tegen de avondhemel. Smokkelaars? Dieven? Van verwarring schoot Eriks voet uit, dwars door het oude laken dat nog steeds om zijn lijf hing, onder zijn jas. Hij struikelde, viel . . . Met een doffe plof, door knisterende distels en dor gras rolde Erik de dijk af.

„O vader, moeder!” riep hij bang. Wie zou hem horen als hij hier vermoord werd? Toen greep iemand hem bij zijn voet. Erik sloot zijn ogen. Nu is alles afgelopen, dacht hij. Hij gilte niet eens. Een hand streek over zijn haar. Een koele hand. Een stem fluisterde: „Sssssh! Erik, ik ben het! Bedaar toch! Het zijn de jagers maar, die thuiskomen!”

Wild sperde Erik zijn ogen open. Hij zag de hemel met wel zeventien miljoen sterren. Het kustlicht, dat bij stoten langs de horizon zwaaide. En een gezichtje dat hij kende. „Anke . . .” stamelde hij. „Anke . . . wat doe jf hier?” Er klonk onderdrukt gelach. „Dat moet jf nodig vragen! Ik zocht Marna’s hoofdstel. Het was er niet. Marna ook niet. Toen dacht ik . . . Nou ja . . . Ik wou je helpen Erik . . .”

O, wat was Erik blij die stem te horen. Hij krabbelde overeind. Zijn arm sloeg hij om Ankes schouders. Zo zaten die twee daar onderaan de dijk, vlak bij het huisje van Wapperbaas. Een daklichtje pinkelde. Dat was de boerderij van Runderhoofd.

„Ik . . . o Anke, wat ben ik blij dat je er bent,” zei Erik moeilijk. „’t Is hier zo donker . . .” Hij had iets anders willen zeggen. Maar Anke begreep hem zo ook wel.

„Nou!” zei ze gedempt. „Ik zou niet durven hoor. Zo helemaal alleen. Zeg, wat is dat?”

„De misthoorn zeker,” zei Erik schor. Maar het was de misthoorn niet die door de nacht klonk. Het was het klagend balken van een ezel! Erik stooft overeind.

„Voortmaken!” zei hij gejaagd. „Maria zal niet weten waar ik blijf!”

„Maria?” vroeg Anke verwonderd. „O ja, natuurlijk. Kijk eens hoe goed je zien kunt dat de aarde rond is, Erik. Hoe komt het dat je er niet af valt?”

„Eh . . .” zei Erik. „Ssst, Anke!”

Bij de donkere appelboom stond de ezel. Drié kinderen werkten zwijgend. Twee dieren stonden elkaar even tamelijk wantrouwig op te nemen; je kon het wit van hun ogen zien. Toen gaf Maria een van die dieren een zacht duwtje. Alsof het een ritje naar het dorp betrof, sukkelde hij weg, de twee kinderen gingen erachter aan. Eén fiets kwamen ze tegen, ze lieten er nauwelijks op. Gespannen tuurden ze naar de school, die al van verre zichtbaar was met al zijn lichten. En Pier de agent reed alléén en neuriënd de polder in.

„Eens even kijken,” sprak hij in zichzelf. „Zal wel wat meevallen. Hee, nog kinderen? Maar ja, het is vanavond feest in school! Eigenlijk te gek dat ik alleen hier in 't stikdonker rijd . . . En dat om een ezel!”

„Pssst! Langs de achterdeur!” siste Erik. Gebukt renden ze langs de muur. De stem van Frank klonk door de muur heen: „En nou zei ik nog zó, ik zei . . .”

Toen zwaaide de achterdeur al open. Een brede streep licht viel naar buiten. Een rukwind trok aan de deur.

„Doe die deur dicht!” schreeuwde iemand. Toen was het doodstil. Alleen Andreas sprak.

„Nee maar . . . Nóu moet je 'ns . . .” Zwijgend verschenen Erik en Anke in de deuropening, geheel gekleed voor hun rol, al waren ze wat bemodderd. Tussen hen in hadden ze een ezel. Met open mond staarden de anderen hen aan. Frank was de eerste die zijn stem terug kreeg.

„Dddd . . . Doe die deur dicht!” stootte hij uit. Erik deed het. De kleine zwarte ezel stapte als of hij het al vaak gedaan had, op de stapel oude zakken af en ging languit liggen. Tevreden kauwend op een bosje hooi, keek hij van de een naar de ander.

Op dat moment luidde de bel, schrill en dringend. „Opkomen!” siste meester Marcus vanuit de gordijnen. Zwijgend stelden de kinderen zich op. Plechtig schreed Ina naar voren.

*„Is aan ons, zei de ezel zacht tegen de os,
is aan ons dan het wonder beschoren?
En zij schoven opzij en Maria was blij . . .”*

Nog nooit hadden de dorpsbewoners zo'n prachtig kerstspel gezien. Er kwam zelfs een echt ezeltje in voor, dat verbaasd zijn kop van rechts naar links draaide. „De meester bedenkt ook ieder jaar wat nieuws,” zeiden de mensen tegen elkaar. Een herder kwam op. Handenwrijvend over de kou, riep hij: „Mensen, hee mensen . . .” Op dat moment rees de ezel op. „Iééééé-uuuuúúúú!” balkte hij, luid en doordringend. Het galmde door de school. In de zaal ontstond opschudding. Allemaal begonnen ze door elkaar te praten.

„Nee maar . . . Nou moet je toch 'ns . . . Nee mens, maar het is dezelfde ezel! Ik heb het wel gezegd!” Vier, vijf vrouwen door elkaar. De meester verscheen voor het gordijn.

„Pauze, dames en heren!” riep hij. „Er zal koffie worden rondgediend. En in de lokalen hangen prachtige kersttekeningen. We zullen . . .”

Maar wát ze zouden, zal niemand wel ooit te weten komen. Want de kleine zwarte ezel kwam het trapje af en de zaal in. En ook is niet te zeggen hoe alles zou zijn afgelopen als Erik hem niet in zijn nek had gegrepen. Nú wel! Weer balkte de ezel, luid en klagend.

De mensen waren gaan staan. Opgewonden riepen ze door elkaar. De stem van juffrouw Runderhoofd klonk boven alles uit: „Nou ziet iedereen 'ns wat ik alle nachten naast m'n huis heb. „'t Is geen leven!” Een ander riep: „Zelfs m'n buurman de douane, die toch niet bang is, krijgt het ervan op z'n zenuwen! 't Is . . . 't is . . .”

En toen klonk de schrille stem van juffrouw Tatelaar van achter uit de zaal. Op slag was het doodstil, want alle mensen kenden de oude vrouw.

„En nou wil ik dan 'ns iets zeggen,” zei ze met haar hoge stem. „En jou, Janna Runderhoofd. En jou, Willem, en Krina en Frank en Sannie. Ik ken je al vanaf dat ik je in de kerk gedragen heb als je gedoopt wier . . .” Een paar mannen begonnen te grinniken. Maar de juffrouw ging voort: „Het mag waar zijn dat die ezel balkt. Hij balkt hard ook! Maar vóór dat beestje weg moet, wil ik dan eindelijk 'ns zeggen dat jouw hanen, Willem, mij elke nacht om één uur én om vier uur én om zes uur wakker schreeuwen. Dat jouw garnalenauto, Gentil van Houte elke ochtend uren staat te ronken vóór je vertrekt. Dat Sizoo's tractor een lawaai maakt waar een heel dorp van wakker ligt. Dat Krina's televisie naast m'n muur zó hard aanstaat dat ik de nieuwsberichten kan verstaan. Ik ben niet kinderachtig. Maar het gáát vervelen, andermans nieuwsberichten. En dan heb ik van de jachthond van Frank Donders nog niet eens gesproken.”

Ze schepte adem. De mensen keken elkaar verlegen aan. „Nou nou,” mompelde iemand. Maar een vinnige stem zei schel: „Ja ja, je moet nodig dat vreemde schorremorrie de hand boven 't hoofd houden!” En daar werden alle mensen stil van. Zó boos werd hier niet vaak gesproken.

Juffrouw Runderhoofd keek zegevierend rond.

Toen stond Eriks vader op. „Dan moet je toch wèl weten dat tweeduizend jaar geleden het schorremorrie ook al bij de kribbe stond,” zei hij.

Er ontstond gemompel. Een man zei: „Kom dominee, wíj hebben die vreemde mensen toch geen schorremorrie genoemd?”

„Schorre-morrie,” zei Eriks vader, „is eigenlijk een verbasterd woordje. Het betekent in het hebreuws niets anders dan 'sjoor-cha-moor', zoiets als os en ezel. Zo langzamerhand hebben de mensen er 'schorre-morrie' van gemaakt. Iets dat niet zoveel waard is. Wat 't allerlaatst komt. Eigenlijk staat het er in het echte kerstverhaal niet

bij. Maar Jesaja heeft de os en de ezel bij de kribbe gezet. Al veel eerder.” De onderwijzer barstte in vrolijk lachen uit. „Nee maar!” riep hij. „Wat een éinig woord! Schorre-morrie!” Hij proefde het op zijn tong. Een boer zei: „Dat heb ik nooit geweten!” En de bakkersvrouw zei aarzelend: „Maar . . . maar . . . is het dan niet te gek als we juist met het kerstfeest dat dier . . .” „Dat heeft er niks mee te maken hoor!” riep de vinnige stem van daareven. „O néé? O néé?” riepen drie anderen. Toen zei een veel te hoge kinderstem benauwd: „Maar die ezel . . . die ezel uit het verhaal . . . staat daar ook van dat hij het Kindje Jezus wakker heeft gebalkt?” De vader van Erik keek Anke aan. „Nee,” zei hij langzaam. „Nee. Daar staat bij mijn weten niets van.” Anke zweeg. Ze was vuurrood. Achter haar stond de ezel, hij snuffelde aan Eriks mouw. Toen barstten de mensen in vrolijk lachen uit. „Nee,” zei Slim de schoenmaker. „Dan kan het niet, dat wij zo’n dier het dorp uitsmijten.” „Bovendien . . .” begon Willem Willemsen, „ik had er geen erg in dat mijn hanen óók . . .” „Mijn televisie kan wel zachter,” mompelde dikke Krina Kater. „Ik eh . . .” zei Gentil de garnalenman, „ik kan ‘m wel wat later starten . . .” „Ik heb nog wel een weetje verderop,” bedacht boer Sizoo. „Daar hoort niemand die

ezel! Straks breng ik 'm wel terug. Dan zeg ik het meteen tegen Wapperbaas. Ik eh . . ."

„Maar dan mag ik óók mee hè?" riep Erik. „Want mijn paardje . . . Ik bedoel . . ."
De deur ging open en Pier de agent verscheen. Brabbelend verdween Erik achter de gordijnen. Pier! Zou hij misschien . . .

Maar Pier de agent zag Erik niet eens. Hij stond al bij de burgemeester. De mensen erachter hoorden hem zeggen: „Zwaar overdreven burgemeester. Zeker, zeker. Ik heb de toestand in ogenschouw genomen. En dat beest zei niks. Dus . . ."

„Hoeft de ezel dus niet weg?" riep Erik angstig vanaf het toneel. Pier de agent draaide zich om. Hij zag Erik, die nog altijd de hals van de ezel omvat hield. Zwijgend keek hij de burgemeester aan. De kinderen en de grote mensen wachtten óók.

„Pier," sprak de burgemeester. „Je hebt je plicht gedaan. Nu ik alles gehoord en gezien heb lijkt mij de toestand in orde." Vervolgens ging hij zitten. De meester kuchte. „En mogen wij het spel nou uitzien?" riep een vader.

Plechtig, alsof er niets gebeurd was stelden de kinderen zich op. En Anke zei duidelijk:

*„ . . . De zachtmoedige dieren die hebben 't verstaan
en de herders, die waren het waardig.
Maar wie hoog is van staat,
en wie al te wijs praat,
tuk op eer, tuk op geld,
komt te vroeg, komt te laat . . ."*

Laat, héél laat in die avond keerden drie vaders en twee kinderen terug van het huisje aan de Gravenjansdijk, een pony aan een leidseel.

„Gezellig hè?" zei er een. „Nou!" zei een ander. „En weet je hoe ze die ezel noemen? Schorre-morrie!"

